રાષ્ટ્રીય ગરબા સંગ્રહ

યાને

સ્વરાજ્ય ગર્જના.

સંગ્રહ કરી છપાવનાર

બુકસેલર જદુલાલ નારણદાસ

ઠે. સ્વામીનારાયણના મંદીર પાસે (દુકાન)

(અમદાવાદી બજાર-ગાંધી પોળ) (ઘર)

મુ. નડીઆદ

અમદાવાદ મધ્યે પાંચકુવા ચાર રસ્તા ઉપર

આવેલા શ્રી ગણેશ પ્રી. પ્રેસમાં ત્રિવેદી

ઈશ્વરલાલ માણેકલાલે છાપી.

સુધારા વધારા સાથે

આવૃતી ૨. સં. ૧૯૭૯. પ્રત ૮૦૦૦.

કીંમત બે આના

સ્વધર્મ

ગરબો. ૧

(રાગ—કામણ દીસે છે અલબેલા તારી આંખમાં રે)

સજની પુણ્ય ભુમીમાં જન્મ લઈ તેં શું કર્યું રે?
જનની જન્મ ભુમીનું હિત હૈયે ના ધર્યું રે?
લાડ કોડથી જેણે ઉછેર્યાં,
ધર્મ નીતિ સંસ્કારે પ્રેર્યાં,
તેની સેવામાં શીર જાય તો શું થયું રે? સજની૦

દેશ દાઝ કો દી નવ જાણી,
પ્રેમ ભક્તિ અંતર નહિ આણી,
સાચે તેનું જીવતર તો એળે ગયું રે૦ સજની૦

પામર જનતો તેને કહીએ,
નામ કો દી તેનું નવ લઈએ,
સ્વાર્થ સુખમાં દેશ હિતને ના ગણ્યું રે૦ સજની૦

મહીલા માન વધારો મહીમાં,
ઉત્તમ કાર્યો કરી અવનીમાં,
વીરાંગના પાછું શું હઠવું જે ડગ ભર્યું રે૦ સજની૦

જીવન સફળ તો ક્યારે થાયે,
દેશ યજ્ઞે સર્વસ્વ હોમાયે,
ભક્તિ ભાવથી ઉર ઉદધી ઉછળી રહ્યું રે૦ સજની૦
અવસર મળે નહિ ઉત્તમ આવો,
દેશ શેવાનો લેવા લ્હાવો,
પશ્ચાતાપ પાછળથી થાયે જો ટાણું ગયું રે૦ સજની૦
(લેખક-મણિલાલ જેચંદદાસ દોશી-નડીઆદ.)

ગરબો. ૨

સ્વરાજ લેવું સ્હેલ છે.

પરદેશી કાપડ છોડો, ને સુંદર ખાદી પ્હેરો,
મારી બ્હેનો સ્વરાજ લેવું સ્હેલ છે.
ભભકાને ફેશન છોડો, જાડી ખાદી પણ પ્હેરો. મારી બ્હેનો૦
આળસ પર નિંદા ત્યાગો, રેંટીયા શું પ્રીતિ બાંધો. મારી બ્હેનો૦
ખાદીની ધૂન લગાવો, ખાદીનું તાન જગાવો. મારી બ્હેનો૦
ખાદી તાકા લઈ ફરજો, સૌને તમ જેવા કરજો. મારી બ્હેનો૦
ઘરમાં સૌને સમજાવો, ખાદીનો મંત્ર પઢાવો. મારી બ્હેનો૦
જીવા કે મરણા ટાણે, ખાદી વાપરજો કાણે. મારી બ્હેનો૦
શાળા સરકારી નમાલી, છોડાવો એની ગુલામી. મારી બ્હેનો૦
વણનારો તાણો વાણો, અંત્યજને બંધુ જાણો. મારી બ્હેનો૦
સભ્યો થાજો સૌ પ્હેલા, ચા રૂપીયો આપી વ્હેલા. મારી બ્હેનો૦
મર્યાદા ખોટી છોડો, પામર બંધનને તોડો. મારી બ્હેનો૦

ગરબો ૩

રાગ—તમે અજાણ્યા અમે જાણીએ રે,
મારો પાલવડો નવ તાણીએ રે.

મહાત્મા સુદામાપુરીમાં અવતર્યા રે,
માતા મહાલક્ષ્મી કુખે જનમીયા રે,
લીધો દેશ હીત કાજે અવતાર રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૧
યુવાવસ્થાએ આફ્રીકા સંચર્યા રે;
ત્યાંતો દેશનાં દુ:ખ હૈયે ધર્યાં રે,
છોડ્યું સબળ સત્યાગ્રહ શસ્ત્ર રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૨
દુ:ખ વેઠયાં કારાગૃહનાં દોહ્યલાં રે;
દેશ કાજે ગણ્યાં તેતો સોહ્યલાં રે,
ધ્રુજ્યા શત્રુને રુચ્યાં સહુ કાજ રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૩
ત્યાંથી પુન: સ્વદેશ પધારીઆ રે;
દેશ બંધુએ ફુલડે વધાવીઆ રે,
કીધો રાજનગરમાં નીવાસ રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૪

સાબરમતીનાં નીર અતિ નીર્મળાં રે,
ત્યાંતો બાપુજી આશ્રમ કરી રહ્યા રે,
કીધું દ્વારકાં સમુ શુભ ધામ રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૫
ખેડાના ખેડુત શરણે આવીઆ રે;
સત્યાગ્રહના શસ્ત્રે બચાવીઆ રે,
ચંપારણમાએ વાગી હાક રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૬
યુરોપખંડમાં વિગ્રહ જાગીઓ રે;
દુનિયામાં દાવાનળ લાગીઓ રે,
કીધી સરકારને તમે સ્હાય રે:
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૭
ત્યાંતો વિગ્રહનો અંત આવીઓ રે;
કાળો કાયદો ઇનામમાં આલીઓ રે,
તતો રાઉલેટ નામે પ્રખ્યાત રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૮
જાગ્યું ભારતવર્ષ નિંદ્રા થકી રે;
ઘુમ્યા તીલક માલવિયા મહારથી રે,
મહમદ શૌકત લજપત નેરૂ રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૯
સભા ભરી જલીઆનવાળા બાગમાં રે;
ત્યાંહીં ડાયરે ઘોર જુલમ કર્યો રે,

માર્શલ–લોએ સંહાર્યા નીર્દોષ રે,
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૧૦
ખિલાફતે અસહકાર જનમીયો રે;
નોકરશાહીને મનમાં ન ભાવીયો રે,
હિંદુ મુસલીમ ઐક્યતા સાંધી રે,
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૧૧
ગાંધીજી સ્વરાજ્યની શરતો એમ ભણે રે,
ખાદી પહેરોને ચરખો ફેરવો રે,
લેજો સુતરને તાંતણે સ્વરાજ્ય રે,
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૧૨
નિજ દેશનું હિત જો ચિંતવો રે;
પટ પરદેશી ઝટપટ પરહરો રે,
શુદ્ધ ખાદી સજો શણગાર રે;
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૧૩
શિખ સુણજો ગાંધીજીની આટલી રે;
મોહ–જાળને નિશ્ચય વિદારજો રે,
આજ્ઞા ધારીને કરૂં પ્રણામ રે,
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૧૪
દિવ્ય મંત્ર સુણો મોહન તણો રે;
અવતાર તેતો પ્રભુનો ગણો રે,
કર્મવીર કસ્તુરબાના કંથ રે,
ગાંધીજી, રાજનગર રળીયામણું રે. ૧૫

ગરબો ૪

લેખક—દોશી મણીલાલ જેચંદદાસ મુ. નડીઆદ.

રાગ-(ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને).

સાંભળ સજની વાત કહું આજે નવી,
દેશ બંધુઓ નીશદીન જાતા જેલજો.
સ્વતંત્રતાનું ધર્મ યુદ્ધ ચાલી રહ્યું,
મરવું ગણીયું સ્વરાજ્ય માટે સ્હેલજો. સાંભળ. ૧
સરકારે ઘડીઓ તો કાળો કાયદો;
ચમકી ઉઠયો સુણતાં આખો દેશજો.
ગામે ગામ પડી હડતાળો હિન્દમાં,
અશાન્તિએ પ્રજામાં કર્યો પ્રવેશજો. સાંભળ ૨
જુલ્મ કીધો જલીયાંવાળા બાગમાં,
નિ:શસ્રો પર ચલાવી ગોળી બારજો.
નીર્દોષીના જાન અને લાજો લીધી,
ઘોર કૃત્યનો "ડાયર" છે કરનારજો. સાંભળ. ૩
ગાંધીએ સમજાવ્યા બહુ સરકારને,
રાજ ભક્તીથી સાચો કરી સહકારજો.
રહ્યા ભરૂંસે પણ કાંઈ વળીયું નહિ,
નીરાશ થઇને કરીયો અસહકારજો. સાંભળ. ૪
ગાંધીજીએ ધર્મ યુદ્ધ આરંભીયું,
હિન્દ તણા સુપુત્રો થયા સામેલજો.

માતૃ ભુમીની સેવા સ્નેહે સ્વીકારીને,
હક્ક માગતાં હરખે જાતા જેલ જો. સાંભળ ૫
દેશ હીતને કારણ દુઃખ વેઠી રહ્યા,
તન મન ધનની કીધી નહિ દરકાર જો.
સત્ય શાંન્તીનું શસ્ત્ર ગ્રહ્યુ છે હસ્તમાં,
ગુણીયલ "ગાંધી" તેના છે સરદાર જો. સાંભળ. ૬
દોષ નથી કંઈ દેશભક્તોનો ઓ સખી,
ન્યાય નીતિ ને પુરા છે ચાહનાર જો,
પ્રાણાંતે પણ અધર્મને ના આદરે,
સાચું કહેતાં શીક્ષા દે સરકાર જો. સાંભળ. ૭
સ્હાય થશે સત્યનો બેલી છે શ્રીહરી,
પ્રજા તણું તો બીજું શું છે જોર જો.
અતીશય અનીતિ ઇશ્વર ના સાંખી શકે.
મસ્તાનીના ઉતારશે મદ તોર જો. સાંભળ. ૮
દુઃખ દેખીને દેશ બંધુનાં ઓ સખી,
મોજ શોખનો જુઠો તજીએ મોહ જો.
વસ્ત્ર વિદેશી લેઇને પતીત હું ના થઉં,
નહિ કરૂં નહિ કરૂં દેશ તણો હું દ્રોહ જો. સાંભળ. ૯
મણીલાલની વીનતિ જો ઉરમાં ધરો,
સુંદર ખાદી ખંતથી ન્હેરા અંગ જો.
જેલ ગયેલા મ્હેલે વ્હેલા પધારશે,
સ્વરાજ્યને પણ લેતા આવે સંગ જો. સાંભળ. ૧૦

ગરબો. ૫

(રાગ—સુરત બંગડીમાં મારૂં મન મોહ્યું.)

સુંદર ખાદીમાં મારૂં મન મોહ્યું.
સુતરને તાંતણે સ્વરાજ્ય લેઇશું,
સ્વરાજ્ય લેઇશું ને સ્વતંત્ર થેશું,
દેશનો ઉદ્ધાર કરીશું હો બેન. સુંદર. ૧
ખાદી પહેરીને હું તો સાસરે ગઈતી,
સાસુજીએ મ્હોં મચકોડયાં હો બેન. સુંદર. ૨
શાને સાસુજી મ્હારાં મ્હોં મચકોડે,
મ્હેંતો મારી ફર્જ બજાવી હો બેન. સુંદર. ૩
હાથે કાંતીને હું તો હાથે વણું છું,
તેમાં આનંદ ઉર વાધે હો બેન. સુંદર. ૪
ખાદી પહેરીને હુંતો મામા ઘેર ગઈતી,
મામીએ મ્હોં મચકોડયાં હો બેન. સુંદર. ૫
શાને મામી મ્હારાં મ્હોં મચકોડે,
ખાદીથી દેશ આબાદી હો બેન. સુંદર. ૬
ખાદી પહેરીને હું તો કાકા ઘેર ગઈતી,
કાકીએ મ્હોં મચકોડયાં હો બેન. સુંદર. ૭

શાને કાકી મ્હારાં મ્હોં મચકોડે,
ખાદી તે મ્હારે રાયજાદી હો બેન. સુંદર. ૮

ખાદી પહેરીને હું તો માસી ઘેર ગઇતી,
માસીએ મ્હોં મચકોડયાં હો બેન. સુંદર. ૯

શાને માસી મ્હારાં મ્હોં મચકોડે,
વિદેશીએ ડાટ વાળ્યો હો બેન. સુંદર. ૧૦

* * * * * *

દેશ ડુબ્યો પરતંત્ર દશામાં,
વિદેશી વસ્ત્ર પ્હેરીને હો બેન. સુંદર. ૧૧

ભુલ્યો કરીને ભીખ માગી ભારતે,
હજુએ આંખ કેમ ખોલે ના બેન. સુંદર. ૧૨

હીત ધારીને કંઈ હિન્દનું હૈયે,
સ્વદેશી વૃત સહુ લેજો હો બેન. સુંદર. ૧૩

જન્મ લીધો પુણ્ય હિન્દ ભુમીમાં,
કો દી કૃતઘ્ની ન થઇએ હો બેન. સુંદર. ૧૪

સાચો ધરમ ગણી દેશ સેવાનો,
ઘેર ઘેર રેંટીયા રાખો હો બેન. સુંદર. ૧૫

(લેખક–દોશી મણીલાલ જેચંદદાસ નડીઆદ.)

ગરબો. ૬

રાગ-(ગાડી આવી ગુજરાત અગન કેરી ગાડીરે આવી.)

ખાદી ધરોને અંગ, સહીયર સહુ ખાદી ધરોને;
ઉરમાં લાવીને ઉમંગ, સહીયર સહુ ખાદી ધરોને.

સાખી-વસ્ત્ર વીદેશી પ્હેરીને, દુઃખી થયો બહુ દેશ;
હીત ચાહો જો હિન્દનું,
તેનો સંગ ન કરશો લેશ.-સહીયર.

સાખી-તજો મોહ વિદેશનો, મમતા ધરો સ્વદેશ;
જનની જન્મ ભુમી છે,
એજ જીવન આદેશ.-સહીયર.

સાખી-ભુખે મરે ભારતજનો, દયા હૃદયમાં હોય;
સુખ ઇચ્છો જો સર્વનું,
ફેશન કરો નહિ કોય.-સહીયર.

સાખી-ખાદી આબાદી કરે, કરે દુઃખ સહુ દુર;
સ્વતંત્રતાને આપીને,
સ્વરાજ્ય લાવે જરૂર.-સહીયર.

સાખી-દેશ હીતને કારણે, ગયા ઘણા જન જેલ;
ગાંધીનું કહ્યું માનીયે,
તો તો સ્વરાજ્ય લેવું સ્હેલ.-સહીયર.
ખાદી ધરોને અંગ.-સહીયર.

(લેખક-મણીલાલ જેચંદદાસ દોશી-નડીઆદ.)

ગરબો. ૭

રાગ-(ગિરીધારીરે વાત કહું તે વિચારો.)

દિનાનાથ હવે ભારતનું દુ:ખ હરજો,
પ્રભુ મુક્ત ગુલામીથી કરજો.
ઝુલ—ઈચ્છા સ્વરાજ્યની ઉર ધાખોરે;
મંત્ર શાંન્તી હવે જાપોરે;
મુળ ઈર્ષા તણાં સહુ કાપોરે;
કરી ઐક્ય હવે, અધિક આત્મબળ ભરજો; પ્રભુ.
દિનાનાથ હવે, ભારતનું દુ:ખ હરજો; પ્રભુ.
ઝુલ—કાંતી રેંટીએ હાથે વણજોરે;
નરનારી અંગે ખાદી ધરજોરે;
વિદેશી વસ્ત્રનો ત્યાગ કરજોરે;
ધર્મ યુદ્ધે ખુશીથી મરજોરે;
ડર છોડી હવે, જેલ સરકારની ભરજો; પ્રભુ.
દિનાનાથ હવે, ભારતનું દુ:ખ હરજો. પ્રભુ.
ઝુલ—અલી ભાઈઓને પકડ્યા જ્યારેરે;
શંકરાચાર્યને લૈ ગયા ત્યારેરે;
ગાંધીજીને કીધા કેદ ત્યારેરે;
રાખી શાન્તિ તમે અતિ ભારેરે;
ગુરૂ ગાંધીનીરે, આજ્ઞા સૌ ઉર ધરજો; પ્રભુ.
દિનાનાથ હવે ભારતનું દુ:ખ હરજો; પ્રભુ.

ગરબો. ૮

(રાગ-પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી અહીં રે.)

ભારત ભાગ્યોદયમાં રૂડો રૂપાળો રેંટીઓરે;
મનહર સુખકર દુ:ખહર દયાનીધી એ દેવ,
પ્રીતે પધરાવોને મંદીરમાં સૌ માનુનીરે.

સાખી—જુનો પુરાણો રેંટીઓ, ફરતો હતો ગ્રહમાંય,
તજ્યો તેહને જ્યારથી, દુ:ખી થયાં સૌ કોય.
તેના પાપે પરદેશીની ગુલામીમાં પડયારે;
કરશે મુક્ત તમોને જીવન પ્રાણાધાર,
પ્રિતે પધરાવોને મંદીરમાં સૌ માનુનીરે. ભારત.

સાખી—કપાસ ભારત દેશનો, પરદેશી લઇ જાય.
આપે વીસ કરોડને, બાસઠ ઘસડી જાય.
આવે ખોટ ખરી અહીં બેતાળીશ કરોડનીરે,
એથી દેશ આપણો બહુ દુર્બળ દેખાય,
પ્રિતે પધરાવોને મંદીરમાં સૌ માનુનીરે. ભારત.

સાખી—અન્નપુર્ણા આ દેશનો રૂડો રેંટીઓ સ્હોય.
ફેરવજો ધરી ટેકને, અધિક આનંદ હોય.
કાંતી હાથ વણેલાં વસ્ત્રો અંગે ધારજોરે,
અવિનાશી કહે થાશે દેશ તણો ઉદ્ધાર,
પ્રીતે પધરાવોને મંદીરમાં સૌ માનુનીરે. ભારત.

ગરબો. ૯

(રાગ-ગીરધારીરે વાત કહું તે વિચારો.)

સુણુ સજની રે, શિખામણુ કહું સારી;
તમે જોજો જરૂર વિચારી-ટેક.
ભારતની રે ભાગ્ય દશા પરવારી;
કરે રૂદન માત બિચારી.
ઝુલ-દયા દિલમાં તેની ધારી રે, કરો શેવા સત્ય સ્વિકારી રે;
થાજો ભારતને ઉપકારીરે,
સખી સમજોરે, સમય તણી બલિહારી-તમે જોજો. ૧
બ્રાહ્મણુની રે, સત્તા પણુ પરવારી,
ક્ષત્રી બળ હીણુ લાચારી;
ખેડુતની રે, થઇ છે ખુબ ખુવારી,
દિન દશા દિવસ દુ:ખકારી.
ઝુલ-થયા વણુજ વિનાના વેપારીરે, ભારતમાં વધિયા ભિખારીરે;
બધો દેશ બન્યો બિમારી રે,
સુખ ત્યાગો રે, સ્વદેશ હિત નરનારી.-તમે જોજો. ૨
ફેશનની રે, ફોગટ શી ! ફિસીઆરી,
તન મન ધનને હરનારી;
સત્યાગ્રહ રે, શસ્ત્ર સબળ ભયહારી,
દ્રઢ ધિરજ ઢાલ તમારી,
જગ જીત્યુંરે, સ્વદેશ હિત જયકારી.-તમે જોજો. ૩

પણ કરજોરે, પળ પળ પ્રેમ પ્રસારી,
પ્રાણુની બની બિન દરકારી;
સહી લેજોરે, સંકટ ધિરજ ધારી,
નિજ ચારિત્ર દેજો ચિતારી.
ઝુલ—બળ આત્મ સંયમનું વધારીરે,
હજો હિન્દ માતાને હિતકારીરે;
સ્હાય કરશે શ્રી ગિરીધારીરે;
મણિ મળશેરે સ્વરાજ્ય શુભ સુખકારી. તમે જોજો

લેખક-(ભાઈચંદ ગોવર્ધનદાસ ગાંધી. નડીઆદ).

ગરબો ૧૦

તમે મુકીને મનની પ્રમાદીરે;
બ્હેની પ્હેરોની ખાદી
ખાદી પહેરે તે શાહજાદી રે;
બ્હેની પ્હેરોની ખાદી. ટેક.
ખાદી તે આદિ અનાદિ આ દેશે;
દેશની કરતી આબાદી રે. બ્હેની. ૧
વિધ વિધ વસ્ત્ર વધારે કૈં વ્યાધી;
ખાદી હરે તન બાદી રે. બ્હેની. ૨
ખાદી વિના બિજાં વસ્ત્ર ઉપાધી;
ખાદી સ્વરૂપમાં સાદી રે. બ્હેની. ૩

શાસ્ત્ર સકળનું છે સુત્ર સૂતરમાં;
ખાદી વગર બરબાદી રે. બ્હેની. ૪
સૂતરમાં સૂતર છે એ રસ્તો;
ખાદી પ્રભુની પ્રસાદી રે. બ્હેની. ૫
ખાદી તે ખલક તણી મહાદેવી;
ખાદી તે દેશની દાદી રે. બ્હેની. ૬
ચંદ ચહે ચિત્તમાં નિત નેહે;
ખાદી સ્વરાજ્યની ગાદી રે. બ્હેની. ૭
લેખક-(ભાઇચંદ ગોવર્ધનદાસ ગાંધી. નડીઆદ).

ગરબો ૧૧

રાગ-(પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી અહીં રે)
સૈયર બ્હેરોની સૌ ખાદી અંગે સ્નેહથી રે.
સુંદિર શોભીતી છે સુખકર પુર્ણ પવિત્ર;
તેના તેજ થકી અજ્ઞાન તિમિર અળગું થયું રે.
દશ દિશ વ્યાપી કિર્તી જેની ચિત્ર વિચિત્ર;
ખાદી ખાંતે ખલકે ખેલે ખબ આનંદમાં રે. ટેક.
સાખી—ખાદી ખલકે ખેલતી-ભગવતિ ગુણ ભંડાર,
ઉર આપે આનંદ એ-વંદુ વારંવાર.
દેશોદયમાં દિસે દેવી સમ એ દિપતી રે;
કરશે વ્હેમ કૂધારાં કેરૂ તે ખંડન,
ભરશે ભાવ થકી ભૂતળ પર ભારે સંપતી રે;

હર નિશ કરશે એતો સત્ય તણું મંડન.—ખાદી. ૧

સાખી—મંડન કરશે સત્યનું-સાથી સુતર સંપ,
કાઢે કલેશ કુસંપને-સંપ વસે ત્યાં જંપ.
ચિંતામણી સમ ચારૂ ચમકે ખાદી દેશમાં રે,
ઘર ઘર હરતી ફરતી ગોરી ગુણલા ગાય;
ધન ધન કહેતીને લેતી તુજ પર ઓવારણાં રે,
દિર્ઘાયુશ ભોગવજે આપે એ આશિષ.— ખાદી. ૨

સાખી—હતી તણાતી બાપડી-મોહ પુરે લાચાર.
મોહન મળિયો મલપતો-કર ગ્રહી કાઢી બ્હાર.
મોહપુરેથી ખેંચી ખાદી કાઢી બારણે રે,
આશ્રય ઓષધ આપી દિધું શુભ સનમાન;
શાન્તિ આપીને સૂવાડી પ્રિતે પારણે રે.
હેતે હૂલાવીને કરતો નિત ગુણગાન.— ખાદી. ૩

સાખી—હતી દુરદશા તાહરી-પામી સતિ સત સંગ.
અજર અમર અવની વિષે-નોતમ નિપની નંગ.
ઉત્તમ પદ્ધિ દિન પ્રતિ દિને પ્રભૂતા પામતી રે,
ખાદી નગર વસાવ્યું સાબ્રમતીને તીર;
હયે હરખે નિરખે સૌ જન પુજે પ્રેમથી રે;
ચંદ ચહેડે છે ચિત્તમાં ભવની ભાગે ભીડ.
ખાદી ખાંતે ખલકે ખેલે ખુબ આનંદમાં રે.—

લેખક-(ભાઇચંદ ગોવર્ધનદાસ ગાંધી પોળ નડીઆદ .

ગરબો ૧૨

રાગ-(પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી અહીં રે).

ચાલો સહીયરો સ્વરાજ્ય મંત્રને સાધીએરે,
ભણીએ સ્વતંત્રતાના ગાંધીજી પાઠ;
લઇએ નવ પ્રતિજ્ઞા નવરાત્રીના દીનમાંરે.
સાખી—પ્રથમ પ્રતિજ્ઞા રેંટીઓ-દુઃખ ઉદ્ધારક દેવ,
કાંતી જગ જીવાડીએ-પ્રીતે કરીએ સેવ,
સુંદર સુતર કાંતી ગ્રહમંદિર શોભાવીએ રે,
જેના તારે દીસતો ભારતનો ઉદ્ધાર;— લઇએ.
સાખી—સ્વરાજ્ય સુતર તાંતણે-ખાદી દેશનું નુર,
દેશ સ્વતંત્રા જો ચહો-(તો) વણીએ ખાદી જરૂર.
ધરીએ અંગ ખાદીને આર્યા નામ દીપાવીએરે;
ટાળી ફેશનેબલ વિદેશી પરનો મોહ,— લઇએ.
સાખી—ત્યાગી વિદેશી વસ્તુને-ત્યાગી વિદેશી વસ્ત્ર,
સંગ્રહ કદી ના કીજીએ-લઇએ સ્વદેશી વ્રત.
કરીએ ત્યાગ વિદેશી ભીષ્મ પ્રતિજ્ઞા લીજીએરે;
જેથી સુખીઓ થાએ આર્ય તણો સંસાર,— લઇએ.
સાખી—આત્મોન્નતિને આદરી-રહી વ્યસનથી દૂર,
દબાઈ વ્યસનથી ભારતી-પરતંત્રતાનું પૂર.
રહેવા દુર્વ્યસનથી દુર સદા સંભાળીએરે;
કરીએ જગ સેવાની વ્રતીનો અભ્યાસ,— લઇએ.

સાખી—હિંદુ મુસલમીન એકતા-ધરી પરસ્પર પ્રીત,
સ્નેહે જગને જગાવીએ-પઢાવી પ્રેમની રીત.
વધાવી દિવ્ય સનેહને સ્નેહામૃત રેલાવીએરે;
જગાવી કર્મ માર્ગથી દેશોદ્ધારક મંત્ર,— લઇએ.
સાખી—ધીરજ શીલતાને વળી-કદી ન કરીએ ક્રોધ,
શાન્તિ પાઠ સદા પઢી-ગજવીએ ત્રૈલોક.
વસાવી અન્ય ગુણોને અહીંસાવૃત ઉજાળીએરે;
ઉજાળી ઉજ્જવલતાથી આત્માનો પ્રકાશ,— લઇએ.
સાખી—શીલ વૃતની સાડી સજી-કરીએ પતીની સેવ,
કટુ વચન ના ભાખીએ-રીઝે દેવાધીદેવ.
પતીની પૂંજા થકીતો જગ લ્હાવો લેવાયછે રે;
જેના હરનીશ ગુણો બ્રહ્માદીક પણ ગાય,— લઇએ.
સાખી—લોક સેવામાં મચી રહી-રહી દુર્વ્યસનથી દુર,
ધર્મ આપણો જાણીએ-હણીએ ભારત ભૂખ.
ગએલી હિંદ આબાદી સ્વાધીનતાને લાવીએ રે;
શીખવો પુત્ર-પુત્રીને જગ સેવાનાં સુત્ર,— લઇએ.
સાખી—નવરાત્રીના દીનમાં-પ્રતિજ્ઞા જો લેવાય.
આર્ય સન્નારીને બળે-સ્વરાજ્ય ઘર ઘર થાય.
સુધરે આર્ય બાળા તો ભારતને સુધારશેરે;
એતો રેલવશે અહીં સ્વર્ગીય દિવ્ય સંદેશ.— લઇએ.

લેખક—(ચતુરલાલ ઉત્તમરામ પંડ્યા).

ગરબો ૧૩

—સ્વરાજ્ય વાંચ્છના—

રાગ-(વહાલા તમે પુરૂષ અમે નારી).

અમે હવે સ્વરાજ્ય લઈશું (૨)
લઇશું લઇશું લઈશુંરે; અમે હવે સ્વરાજ્ય લઇશું.
સ્વરાજ્યનો ઝુંડો ફરકાવી, મુક્ત ગુલામીથી થઈશું રે;
અમે હવે સ્વરાજ્ય લઈશું.
વિદેશી વસ્ત્રનું દહન કરીને, ખાદી અંગ ધરીશું રે;
અમે હવે સ્વરાજ્ય લઈશું.
મહાસભાની આજ્ઞામાં રહીને, કાયદાનો ભંગ કરીશું રે;
અમે હવે સ્વરાજ્ય લઈશું.
હસતાં હસતાં જેલમાં જઈશું, જેલને મહેલ માનીશું રે;
અમે હવે સ્વરાજ્ય લઇશું.
કૃષ્ણ જન્મનું સ્થાન છે સુંદર, અધિક આત્મબળ ભરીશું રે;
અમે હવે સ્વરાજ્ય લઈશું.
મરીશું, પણ નહિ મારીએ કોઇને અડગ સત્યાગ્રહી રહીશું રે.
અમે હવે સ્વરાજ્ય લઈશું.
અમલદાર કાઢે કદી ડોળા, તેથી હવે નહિ ડરશું રે;
અમે હવે સ્વરાજ્ય લઈશું.
આચી સલાહ મહાત્મા ગાંધીની, અવિનાશી ઉર ધરશું રે;
હવે અમે સ્વરાજ્ય લઈશું.

ગરબો ૧૪

રાગ–(ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને).

સ્વદેશની મમતા મનથી નવ મૂકીએ;
સોએ સો કદિ સંકટ આવે શીશજો.
ચુરા થઈ પડીએ પણ ચીત નવ ચુકીએ;
સ્વદેશનું શુભ ચિંતવીએ દિન નીશજો. સ્વદેશની. ૧
જન જાતીનો દેહ ધર્યો જે દેશમાં;
તે ભૂમીને ગણીયે માતા તુલ્યજો.
હૈડે ધરીએ હેત વિશેષ હંમેશમાં.
ઉત્તમ ગણીએ અંતર મહિ અમુલ્યજો. સ્વદેશની. ૨
સદૈવ કરીએ યત્ન સ્વદેશ સુધારવા;
કામ પડે તો કરીએ તન કુરબાનજો.
વળિ શ્રમ કરીને ઉદ્યોગ નવીન વધારવા;
સ્વદેશ તરતો કરવા ધરીયે તનજો. સ્વદેશની. ૩
રાષ્ટ્ર તણા દ્રોહી કદી થઇએ નહિ;
મળતું હોય ત્રીલોકી રાજજો
દેશ દ્રોહી કદી સુખી કોઇએ નવ થયા;
દેશળ માધવ મુવા છે વિણુ મોતજો. સ્વદેશની. ૪
દેશ તજી પરદેશ વિષે જઇએ કદી;
પણ બહુ ધરવો સ્વદેશ ઉપર પ્રેમજો.

સ્વસ્થાનકથી દીલે ઉદાસી નવ થવું;
નિજ જનિતાથી હેત ન તજીએ જેમજો. સ્વદેશની. ૫
મરણ પથારી પર તો સૌ પ્રાણી મરે;
કહીએ તંની કાયા ગઈ ન કામજો.
જે કાયા કુરબાન સ્વદેશ લીધે કરે;
નવજુગ તેનાં રહ્યાં છે નિશ્ચળ નામજો. સ્વદેશની. ૬
સંપ વધે સૌ જનને જેમ સ્વદેશમાં;
એવા એવા કરીએ અધિક ઉપાયજો.
કષ્ટ ન પામે કોઈ કુસંપ કલેશમાં;
સંપી જંપીને સૌએ સુખીઆં થાયજો. સ્વદેશની. ૭
પોતાના ટંટા પોતે પતાવજો;
સમજુ હોતો જસો ન કદી સરકારજો.
પંચજનોની પાસે ન્યાય કરાવજો;
ખચીત નહિ તો થાશો ખુબ ખુવારજો. સ્વદેશની. ૮
સ્વદેશમાં જે કોઈ કુસંપ કરાવશે;
નિશ્ચે જાણો પાપી તેનું નામજો.
હિન્દ તણા અણમૂલા હીરા જે હતા;
કીધો જઇને જેલ મહીં મુકામજો. સ્વદેશની. ૯
કર્મ કાળુ કર્યું કાકુએ ધનના લોભથી;
કરાવ્યો વલ્લભીપુરનો વીનાશજો.
અનેક જનને અતિ સંકટ ઉપજાવીયું,
દુર્જન તેને કહે છે સૌ ઇતિહાસજો. સ્વદેશની. ૧૦

ગરબો ૧૫

રાગ–(પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી અહીંરે),
સદ્ગુણી શાણી હિન્દ તનુજા સાંભળોરે,
થયો ફેશનથી આ દેશ સહુ પાયમાલ;
માટે ફેશન કેરો ત્યાગ તમે સત્વર કરોરે. ૧
ગાંધી ગુરૂ ગણીને રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ લ્યો તમેરે,
કરજો વસ્ત્ર વિદેશી વહાલી બ્હેનો ત્યાગ;
એમાં હિત સમાયું વ્હાલા હિંદુસ્તાનનુંરે. ૨
બારીક વસ્ત્રોથી કાયા ઉઘાડી દીસતીરે,
તેથી ધર્મ સતીનો જગમાંથી તમ જાય;
ખાદી અંગે તમારૂં સુંદર રીતે ઢાંકશેરે. ૩
બેની અનસુયાને ભારત ભક્ત સરોજનીરે,
દેશ ઉદયનો કરતાં શુભ ઉદ્યોગ;
કીર્ત્તિ જગમાંહી ઇતિહાસો ગાશે તેહનીરે. ૪
ઘાયલ ઘણું થયું છે હિન્દ ગવન વાયલ થકીરે,
છીંટો છાયલથી ભારત .ભક્ષુક થાય;
આબાદી દીસે છે દેશ તણી ખાદી થકીરે. ૫
રાષ્ટ્ર ઉદ્ધારક શોભે સુંદર રેંટીઓરે,
તાર સુતરમાં છુપાયું સ્વરાજ્ય.
સ્વદેશી વૃત શીખો ને શીખવો સહુને ભાવથીરે. ૬

લેખક (ચોકશી જદુલાલ).

ગરબો ૧૬

રાગ-(રઘુપતી રામ હૃદેમાં રહેજોરે).

ગુણીયલ મ્હારી બેન અસહકારી બનજોરે
તમે સાચો સત્યાગ્રહ કરજો * ગુણીયલ.
આખા દેશની જેમાં આબાદી રે
પહેરો ખંતથી સરવે એ ખાદી રે
ત્યારે કહેવાશો સ્વરાજ્ય વાદી ગુણીયલ. ૧
પારદર્શક પરદેશી સાડી રે
પહેરે કાયા તો દીસે ઉઘાડી રે
એવી ફેશન નાંખજો કહાડી ગુણીયલ. ૨
બંગ [illegible] લકાં ને ફેન્સી ફરાગો રે
બ [illegible] વે એ સત્વર ત્યાગો રે
સા [illegible] તની તનયાઓ જાગો ગુણીયલ. ૩
આ [illegible] થી જેને ઉછેર્યા રે
જે [illegible] ણાં મન હેર્યા રે
એ [illegible] મ વનકુળ પહેર્યાં ગુણીયલ. ૪
દે [illegible] ાં નામના જેની રે
કી [illegible] માં ગવાશેજ તેની રે
[illegible] સરોજની બ્હેની ગુણીયલ ૫
દ [illegible] ીલમાં આણી રે
મ [illegible] ી વસ્ત્રોનાં પાણી રે
એ [illegible] ી ચોધરાણી ગુણીયલ. ૬

બેની અનસુયાનાં જોઈ કામોરે
લીધો ભારતી માથે વીસામોરે
પ્રસન્ન થઈ કહ્યું સ્વરાજ્ય પામો   ગુણીયલ. ૭
જેનાં માત પીતા હશે એકરે
વળી કુળમાં હશે જો વીવેકરે
તે તો રાખશે સાચો આ ટેક   ગુણીયલ. ૮
કુળવંતીને ઝાઝું શું કહીએરે
હવે આટલેથી છાનાં રહીએરે
જરા સમજે તેને શીખ દઈએ   ગુણીયલ. ૯
બેનો મોટી તમારી આ ખમીરે
જોઇ ભારતી લજ્જા પામીરે
કવી રાવ કહે શીર નામી   ગુણીયલ. ૧૦

(લેખક—અંબાલાલ પ્રહલ્હાદજી રાવ કવી નડીઆદ.)

ગરબો. ૧૭

મોહન હિન્દ કનૈયો !
સ્વરાજ્યનો ગોવર્ધન તોળે   મોહન.
કોઈ ન તોળી બીજો એવો
ભારત માનો છૈયો   મોહન.
ટચલી આંગળીએ ગોવર્ધન તોળ્યો તેહ કનૈયો
સૂત્ર તાંતણે સ્વરાજ્ય તોળે ભારત માનો છૈયો   મોહન.

અધર્મ ટાળી ધર્મ સ્થાપવા જન્મ્યો હિન્દ કનૈયો,
"કે" ભારત ભયભીત નીહાળી શુ આવ્યો વ્રજભૈયો. મોહન.
સોળ સહસ્ર ગોપી મનહારી બંસીનો બજવૈયો,
સ્વરાજ–ગાને ચિત્ત હરે એ અસહકારી લડવૈયો. મોહન.
કંસે દેખ્યો મલ્લ અખાડે મૃત્યુ રૂપ કનૈયો,
વિદેશીએ જોઈ કાળ રૂપ એ પૂર્યો જેલ કનૈયો. મોહન.
મોહન તારા આત્મ ભોગથી ભુલવ્યો આજ કનૈયો,
કર્મ યોગીને ચરણે નમતાં જાણું એજ કનૈયો. મોહન.

ગરબો. ૧૮

(રાગ–રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજો રે.)

સુણો બ્હેની આ સમે શીખ સારી રે,
સુખ સાચું છે સાદાઈ માંહી. સુણો. ૧
મોજ શોખને વૈભવ છોડો રે,
દેશ સેવામાં મનડુ જોડો રે,
હિન્દ માતાના બંધન તોડો. સુણો. ૨
પ્હેરો પ્રેમે પનોતી ખાદી રે,
એમાં હિન્દ તણી આબાદી રે,
પરદેશી પહેરે બરબાદી. સુણો. ૩
રેંટીયા ઘરઘરમાંહી ચલાવો રે,
કુજીયા ને ટંટા અટકાવો રે,
લાખો લક્ષ્મી લુંટતી બચાવો. સુણો. ૪

રેંટીઓ ગુલામી હઠાવે રે,
જોર દુશ્મન તણું ના ફાવે રે,
દુ:ખ દારિદ્ર દૂર જાવે. સુણો. ૫
દુ:ખીયાંની આંતરડી ઠારો રે,
મરેલાને વધુ ના મારો રે,
રેંટીઆથી દેશને તારો. સુણો. ૬

ગરબો. ૧૯

(રાગ–ઓધવજી સંદેશો કહેજો સ્યામને]

ભારતનું હિત ચાહો ચતુરા ચિતથી,
આ–ભારતના હિતમાં હિત સૌનું હોયજો;
ભારતનું ભાવી છે ભગિની હાથમાં,
બાળાપણામાં દે બાળકને બોધજો. ભારતનું. ૧
કુમળું ઝાડ નમાવે તે રીતે નમે,
વૃક્ષ થએ ના વાળ્યું તેહ વળાયજો;
ત્યમ બાળકના હૃદય કમળપર પ્રેમથી,
જેવા પૂરે તેવા રંગ પૂરાયજો. ભારતનું. ૨
વિદ્યા વિનય વિચાર તણાં બી વાવવાં,
દયા ધર્મને સ્વતંત્રતાની સાનજો;
માત પિતા ગુરૂ જનની સેવા આદરે,
સ્વદેશની શેવાનું આપો જ્ઞાનજો. ભારતનું. ૨

સ્વાશ્રયહિતનું શિક્ષણ શિશુને શિખવો,
તત્વ તઈ અર્થ શાસ્ત્રનાં અંગળે;
ચારિત્ર કેરાં ચિત્રો ચિતરો ચિત્તમાં
ભારત-રણિ ભૂમિ બદલાશે રંગજો. ભારતનું. ૪

(લેખક-ભાઈચંદ ગોવર્ધનદાસ ગાંધી મુ. નડીઆદ.)

ગરબો. ૨૦

રાગ-(છેટા છેટા રે નંદના છેવારે.)

આઘો આઘો વિદેશી ફેરીઆ રે, (૨)
મારાં આંગણીઆં અભડાય રે. આઘો.
બાર ખુલ્લાં મારાં ખુલ્લી બારીઓ રે, (૨)
મારાં દ્રવ્ય ડેલી બ્હાર જાય રે. આઘો.
મારાં અર્ધ ભુખ્યાં બાંડેરૂ રે, (૨)
ભાણે ભોજનીયાં ધુળ થાય રે. આઘો.
માથે ધોળી ટોપી ધોળાં આંગલાં રે, (૨)
બાલુડાં મારાં બળી જાય રે. આઘો.
મારાં દુધમલ મીઠડાં મોંઘલાંરે, (૨)
એની આરોગ્યતા અંટવાયરે. આઘો.
તારાં રૂમ દારૂનાં ડાલચાંરે, (૨)
મારા પિતૃ ને દેવ દુભાયરે આઘો.
મારાં ભજન પુજન ભુલાવતો રે, (૨)

મારાં કીર્તનીયાં કચવાયરે. આશે.
ભમરાળી આંખોમાં ભુરકીરે, (૨)
કર્મ, ધર્મ ને અર્થ લુટાયરે. આશે.
ક્ષેત્રપાળ જાગ્યા આ ખ.દીના રે, (૨)
એની આંખ રાતી ચોળ થાય રે. આશે.
જે લાખો કરોડો લુંટતો રે,
હવે હિન્દ ન હંફવાય રે. આશે.

બે બ્હેનોનો સંવાદ.

ગરબો. ૨૧

(રાગ-રીસાયાં રસીક સંગાથે સખા.)

સહચરી—
મનેરે ખાદી લાગે ના વ્હાલી,
હું તો મ્હારે ફૅશને રહી મ્હાલી—
મનેરે ખાદી લાગે ના વ્હાલી.
વિદેશીરે વસ્ત્રો મન હરતાં,
અતી હર્ષ થાયે ઉર ધરતાં,
સૌન્દર્યમાં વૃદ્ધી સદા કરતાં—
મનેરે ખાદી લાગે ના વ્હાલી.

અસહકારી—

ભયંકર ભુલ બ્હેની કરતી,
વિદેશી દેશનું ધન હરતી,
ભુખે તેથી ભારત પ્રજા મરતી—
ખાદી દેશ આબાદી કરતી૦

સહકારી—

દેશીરે નથી ફોકટ કંઈ દેતા,
દોઢા કરી દામ પોતે લેતા,
સુખેથી મહેલ મહી રહેતા—
મને રે ખાદી લાગે ના વ્હાલી૦

અસહકારી—

ભલેરે દામ દોડા તે લેછે,
દેશનું ધન દેશ મહી રહેછે,
ગરીબોને રોટી તો મળેછે—
મને રે ખાદી લાગે બહુ વ્હાલી૦

સહકારી—

પીડારે બ્હેની પરની ના કરીયે,
સુખે મોજ શોખ કરી ફરીયે,
જરી લોક નિંદાથી ના ડરીયે—
હુંતો મ્હારે ફૅશને રહી મ્હાલી૦

અસહકારી—

બેનીરે એવાં સ્વારથી ના થૈયે,
જરા દેશ દાઝ દીલે ધરીયે,

હિત કેમ હિન્દનું વિસરીયે—
આભુષણ ખાદીનાં ધરીયે.

સહકારી—
બેનીરે તારૂં સત્ય છે કહેવું;
દેશ હિતે દુઃખ સદા સહેવું,
ગાંધીજીનું કહ્યું માની લેવું—
વિદેશીનું નામ નહિ દેઉં.

(લેખક—મણીલાલ જેચંદદાસ દોશી. નડિઆદ.)

ગરબો. ૨૨

(રાગ—ઊગ્યો સખી સૂર્યનો શણગાર હાર.)

ઊગ્યો સખી હિન્દનો ઉદ્ધાર નાર—
દેશ ઘેલો ગાંધી ગુજરાતમાં.
આવી સખી ભારતના ભાગ્યની સ્હવાર—
પ્રગટે કિરણ પ્રેમનાં પ્રભાતમાં.
સાખી—ભારતમાનાં બાલુડાં—કરતાં દુઃખ પોકાર,
અન્ન વસ્ત્ર વિણ ટળવળે—દુઃખ ભરિયો સંસાર.
જાગ્યો સખી દુઃખ પાપ દૂર કરનાર—
દેશ ઘેલો ગાંધી ગુજરાતમાં.
પ્રેમ વડે દેહ તણાં કરતો જે દાન—
વિશ્વ પ્રેમી સંત ગાંધી માત્મા.

સાખી—રાજા દુઃખ કરી પીડતો-વળી એનો વેપાર.
દુઃખ દૂર કરવા સૂઝ્યો-ચરખો તારણહાર.
આવે સખી સુતરને તાંતણે સ્વરાજ—
થાય દૂર દુઃખ સહુ જાતનાં.
થાય હિન્દ માત વિશ્વ કેરી સરતાજ
કિરણ કંઈ પ્રકાશે એ પ્રભા તણાં.
(લેખક-નટવરલાલ વીમાવાળા, સુરત.)

ચહા દેવીની ચઢાઈ.

તમારા ધનનું, ધર્મનું, અને આરોગ્યતાનું રક્ષણ કરે છે. જરૂર વાંચો. બેહદ્ સસ્તા ભાવ.

નંગ ૧ એક આનો નંગ ૧૦૦ ના બે રૂપીઆ

નંગ ૫૦૦ ના નવ રૂપીઆ નંગ ૧૦૦૦ ના રૂ. ૧૭–૮–૦

સોળ વરસની સતિ અને નવ વરસનો પતિ
ભાગ ૧–૨–૩–૪ તૈયાર છે...કીં. રૂ. ૦–૪–૦

સદ્‌ગુણી શશીકળા (સચીત્ર) ... ...કીં. રૂ. ૦–૬–૦

કમનસીબ કમળા (સચીત્ર) ... ...કીં. રૂ. ૦–૪–૦

કુલીનની કન્યા (સચીત્ર) ... ...કીં. રૂ. ૦–૪–૦

મહાભારત અઢારે પર્વ જાડું પુઠું
સુંદર ચિત્રો મોટા અક્ષર ... ...કીં. રૂ. ૩–૦–૦

વીલાસ સુંદરી અને જાદુનો પલંગ
ભાગ ૧ થી ૮ આખા સટના... ...કીં. રૂ. ૪–૦–૦

એ સીવાય તમામ જાતનાં પુસ્તકો વેચનાર.

બુકસેલર જઢુલાલ નારણદાસ.

મુ. નડીઆદ.

જસમાઈનનો આયોડાઈઝડ

સારસાપરેલા

લોહી સુધારી શરીરને નિરોગી બનાવનારી ખરી ખાત્રીની દવા.

જસમાઈનનો આયોડાઈઝડ સારસા પરેલા આજકાલ ઘણોજ વખણાય છે. ખસ, લુખસ, દરાજ, ખરજવાં, ગડગુમડ, પ્રમેહ, ચાંદી, વિસ્ફોટીક, કંઠમાળ, કોઢ અને સામાન્ય નબળાઇ માટે ખાસ કરીને આ જસમાઈનનો સારસાપરેલા વાપરવ ડાકટરો ભલામણ કરે છે, સંધીવામાં તેનો ગુણ અજબ જેવો છે. કીંમત રૂ. ૧ાા. વી. પી. થી રૂ. ૧ાા૮. ૩ શીશીના રૂ. ૫)૮. ૬ શીશીના રૂ. ૯)૮.

મેનેજર—જસમાઈન એજન્સી,

મુ. નડીઆદ (ગુજરાત.)